Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Missionsförbundet.

Swenska Missionsförbundets Tidning.

Den 15 September 1891.

Nionde årgången.

Innehåll: Sid.

Störst är kärleken . . . . . 205.
Från wårt eget missionsfält:
Bref från Walfridsson . . . . . 206.
„ „ Rangström . . . . . 207.
„ „ Elin Sundwall . . . . . 207.
„ „ Andersson . . . . . 210.
Hwarjehanda . . . . . 211.
Söndagsskolan:
Textutredningar: a) Jesus uppwäcker Lazarus . . . . . 212.
b) Jesus förutsäger sin död . . . . . 213.
Berättelser: a) Martyrernas blod kyrkans utsäde . . . 215.
b) Bergsmannen och hans brud . . . . . 216.
Allmän böndag för söndagsskolan samt Redowisning (se omslaget).

Stockholm,
Hemlandswännens tryckeri,
1891.

Redowisning

af till Swenska Missionsförbundet influtna gåfwomedel under augusti månad 1891.

Utan uppgifwet ändamål.

Gm Edw. Ahlberg, Askersund, fr. Algrena fria missf.-fören. 40 kr. Gm A. Wensten, Karlstad, koll. 10: 93. Gm Otto Swensson fr. Saltwiks missf.-fören. 30 kr., fr. Stockehults dito 30 kr.; s:a 60 kr. Af A. M. Andersson, Sten, Adelöf, 20 kr. Gm Nils Månsson sparb.-medel fr. Mjellby kristna församl. 58: 58, koll. i Malmö 20 kr., testam.-medel fr. Per Jönsson, Kläre, 16: 67; s:a 95: 45. Gm C. F. Kjellin sparb.-medel fr. Herrö i Herjeådalen 15: 19, koll. på Alnön och Wij 10: 14, d:o i Skönwik 10: 92, d:o i Indal 12: 73, d:o i Harmånger 13: 50; s:a 62: 48. Af Karl Johansson 65 kr. Gm C. J. Ljunggren af Nils Nyqwist, Djursätra, 5 kr., Johansson, d:o, 10 kr.; s:a 15 kr. Gm P. J. Jakobsson, Helle, 50 kr. Gm E. Ungerth koll. i Lärbro 10: 35, Stenkyrka 3: 27, Fohle 2: 42, Hogrän 8: 31, Mästerby 21: 59, Sanda 1: 57, Tofta 2 kr.; Klinte 2: 93, Eriksta 2: 11, Habblingbo 1: 20, Näs 4: 90, Wamlingbo 19 kr., Rone 1: 70, Stånga 1: 41, Dalhem 3: 44, Hejde, 4: 44, Guldrupe 89 öre, Linde 5: 65, Fardhem 2: 27, Lewide 7: 83, Garde 3: 25, Ardre 1: 22, Alfkog 4: 75, Norrlanda 1: 34, Gothem 2 kr.; s:a 119: 84. Gm N. J. Sjöberg fr. Nygård och Ekerhults arb.-fören. 25 kr.

För inre missionen.

Gm M. Nyberg af G. Swensson 10 kr. Gm C. J. Nywall fr. Werml. Ansg.-fören. 375 kr. Af A. G. Lindquist, Jönköping, 100 kr.

För yttre missionen.

Gm C. J. Olsson, Smedjebacken, koll. i Finngården 4: 84. Gm J. G. Jansson, insaml. å en musikfest i Skrufstad, 8 kr. Gm G. Lindqwist fr. Resmo arb.-fören. 50 kr. Gm A. Söderman koll. wid Marma, Myskje, den 12 juli 8: 48, fylln. 1: 52; s:a 10 kr. Gm O. Gustafsson, Boxholm, fr. en jungfrufören. i Åsbo 10 kr. Gm J. Nylander, Hernösand, af E. Öman i Ny 5 kr. Gm Gustaf Magnusson fr. södra Råda jungfrufören. 10 kr., af onämd ett löfte Herren 5 kr.; s:a 15 kr. Gm A. Berglund sparb.-medel fr. Annebergs friförsaml. 25 kr. Af onämd ett löfte Herren 4 kr. Gm Ol. Nordin, Oppala, fr. Hille missf.-fören. 230 kr. Af onämd, Torstuna, 10 kr. Gm J. E. Löfgren, Löa, fr. Hammarn 10 kr. Gm Westerlund, Stockholm, fr. Matts Andersson, Harg, Wätö, 10 kr. Gm J. A. Berglund fr. jungfrufören. Senapskornet i Köping 55 kr. Gm E. Ungerth koll. i Wiby 17: 52, d:o i Wisby 60: 09, fr. Ljugarn 17: 96; s:a 95: 57. Gm K. Er. Persson fr. Stora Tuna friförsaml. koll. i Islingby 10 kr., af C. E. Persson ett löfte Herren 20 kr.; s:a 30 kr. Gm G. A. Jansson, Sikfors, af Anna och Amanda Käller fr. Skälsundet, Hellefors, 10 kr. Af onämd, Täby, 10 kr. Af onämd 5 kr. Af E. Olsson, Hamra, Los, 5 kr.

För söndagsskolbarnens hednamission.

Gm C. J. Olsson, Smedjebacken, fr. Hagge sönd.-skola 7: 65. Gm J. G. Jansson fr. Skrufstads sönd.-skola 18 kr. Gm A. Hemberg, Mariestad, fr. Leksbergs sönd.-skolb. 5: 50. Gm A. F. Andersson fr. sönd.-skolb. i Kimstad 15: 40. Gm J. E. Löfgren fr. sönd.-skolb. i Löa 5 kr., d:o i Flögfors 2: 95; s:a 7: 95. Gm Aug. Persson fr. sönd.-skolb. i Roslagsbro 6: 50. Gm P. L. Pettersson af A. Larsson, Löfmarken, till skolbarnen i Mukimbungu 8: 36. Gm H. Skarp fr. Iggön och Säljemar 30: 85, af sönd.-skolb. i Edsköu 1: 75; s:a 32: 60. Gm K. Hjelmström, fr. Söderhamns missf.-fören. sönd.-skola 25 kr. Gm Per Nilsson sparb.-medel fr. sönd.-skolb. i Stensborg 6: 50. Gm A. Jonsson fr. sönd.-skolb. i Södertelge 40 kr. Gm G. Peterson insaml. i Gamla Missionshuset i Jönköping, 20 kr. Gm E. J. W. Granath, Falun, fr. sönd.-skolb. i Säljebo 15: 50.

För missionen i Kina.

Gm F. Noring fr. Kristinehamns missf.-fören. 15 kr. Gm Th. Andersson fr. Kårbergs friförsaml., Skyllbergs bruk, 20 kr. Af Lars Larsson, Storhult, Lungsund, 15 kr. Af L. P. Wallman, Hagfors, insaml. gm försäljn. å en julgran, 30 kr. Gm E. Ungerth koll. i Hemse 62: 16. Gm Ruth Nilsson fr. en syfören. i Stockholm 225 kr. Gm S. M. Fredén koll. i Wexiö 33: 44. Nybro 10 kr., Kalmar 22: 23, af M. Nygren, Alfwesta, 5 kr.; s:a 70: 67. Gm B. E. Rydén koll. i Mjölby 4: 36, resp. i Tännö 3 kr., Wexiö 5 kr., Böda 4 kr., Wisby 5 kr.; s:a 21: 36.

Störst är kärleken.

Hwarför är kärleken störst? Jo, emedan Gud är kärlek, och den som älskar, han liknar mest Gud. Kärleken är ock något, som förblifwer ewinnerligen. Tron och hoppet skola en gång upphöra, i det att tron skall förbytas i åskådande och hoppet i egande. Men kärleken är af ewigt förblifwande natur, ty det är Guds eget wäsende. O, huru wigtigt är det derför icke att lefwa i kärlek och mer och mer låta sig genomträngas af Guds kärlek.

Men Guds kärlek möter oss framför allt i Jesus Kristus, som är Guds härlighets sken och hans wäsendes rätta aftryck. Skola wi derför wärmas af Guds kärlek, så måste wi mer och mer lefwa oß in i Kristus och i ordet om honom samt låta oß uppfyllas af hans ande. Blir man borta från Herren och från ordet om honom, då blir ock hjertat snart kallt och man intages snart af kärlek till werlden. Menniskan såsom utgången från Gud är skapad för att älska. Något måste hon älska. Älskar hon icke Gud i Kristus Jesus, så älskar hon werlden och deß nöjen. Men Guds kärlek är ewigt lif, då deremot kärleken till werlden medför skilsmessa från Gud, hwilket åter är detsamma som andlig och ewig död.

Får Guds kärlek fylla wåra hjertan, då lefwa wi ett lyckligt och saligt lif redan här på jorden. Men wi skola då ock lefwa ett werksamt lif för det godas seger bland oss. Gud, såsom den ewiga kärleken, är i oafbruten werksamhet för upprättandet af rättfärdighetens makt här på jorden. Min fader werkar intill nu, jag werkar ock, säger Jesus. Han sjelf war ock i en rastlös werksamhet. Jag måste werka, medan dagen warar, säger Jesus. Han kunde icke annat. Kärlekens natur är sådan. Det är den wäldigaste kraft i werlden. Och bor denna kraft i någons hjerta, då drifwer den ock till werksamhet i Guds tjenst.

Tillämpa wi nu detta på missionsarbetet, så kunna wi säga: så mycket af werklig Guds kärlek, som bor i ditt hjerta, så mycket skall du ock werka i rättfärdighetens tjenst. Man kan säga, att kärlekswerksamheten är gradmätaren på kärlekslifwet. Är du trög och liknöjd för att arbeta för Herrens sak, då sitter felet i hjertat. Du saknar kärlek. Wärm dig då wid Jesu hjerta, så blir allt godt. Herre, gör oß mer och mer brinnande! Amen.

Från wårt eget missionsfält.

Åter hafwa wi glädjen meddela några bref från wåra arbetare på de olika missionsfälten. Wi begynna med att låta införa ett bref från broder Walfridsson i Kongo, deri han skildrar början af den tillämnade läkaremissionen wid wåra stationer. Brefwet lyder sålunda:

Mukimbungu den 9 juni 1891.

Kære pastor Ekman!

Nu äro wi alla lyckligt och wäl framkomna till wåra respektiva stationer. Resan war utomordentligt behaglig. Allt war så wäl ordnadt för oss af en allgod fader, så att wi kunna i sanning säga, att intet fattats oss. Wi sluppo att ligga nere wid kusten och wänta, och fingo allesammans uppnå wåra stationer krya och wid godt mod. Men sedan wi framkommit, ha wi nästan allesammans fått lära känna klimatfebern. Min hustru har dock hittills helt och hållet undgått den samma. Hon säger, att hon känner sig fullt lika frisk som der hemma. Hon tyckes passa bra för detta klimat. Min feber war lindrig. Jag fick ligga i ungefär 3 dagar, men led rätt mycket af hufwudwärk. Nu är jag fullt frisk och återställd. I morgon skola Westlind och jag gå till Diadia på konferens. Wi hålla nu på som bäst med att studera språket. Under tiden har jag fått börja min läkaremission. Förra weckan hade jag ungefär 100 besök här på stationen, och dessutom gick jag ned till byn några gånger för att se några som woro allt för sjuka att komma hit. Wi äro ej ännu i ordning, ty dels har jag ej fått upp mer än en bråkdel af mina mediciner, dels har jag intet hus, der jag kan mottaga patienter och ha medicinen i utan måste anwända matsalen till mottagningsrum, hwilket är mycket beswärligt för de andra syskonen. Men wi ha redan från början föranstaltat så, att alla, som skola få medicin, först måste höra Guds ord och sedan få en lapp, som berättigar dem till inträde. Ingen som ej mottagit en sådan lapp såsom bewis på, att han öfwerwarit gudstjensten, får någon medicin. En del hedningar tycka detta är mycket beswärligt och ha nog försökt att smyga sig in ändå, men wi hålla strängt på denna regel för alla. På så sätt få wi många, som annars ej welat komma och höra, att lyssna till ewangelii predikan. Och wi kunna ej weta, huru många som derigenom kunna få höra ordet till lifs. Westlind predikar ännu så länge för dem, tills jag hinner att lära mig språket tillräckligt, och tjenstgör dessutom som tolk för att få reda på deras sjukdomar. Nästan halfwa antalet af mina patienter lida af den obotliga sofsjukan. Många af dessa äro ibland de bästa medlemmarna i församlingen härstädes. Det är så sorgligt att se dem, unga och lofwande, ryckas bort den ene efter den andre af denna förfärliga sjukdom. Sedan sjukdomen utwecklats, dröjer det wanligtwis från några månader till ett par år, innan slutet infinner sig. En stackars kwinna, som wi se nästan dagligen antingen sitta ute på gården eller gå här förbi, lider af fullt utbildadt wansinne till följd af denna sjukdom. Måtte något åtminstone kunna göras för att lindra deras lidande och elände. Utaf hwad jag har sett af arbetet här, tycker jag mycket om det. Jag trifs utmärkt wäl här. Måtte Guds wälsignelse hwila i rikt mått öfwer denna wigtiga gren af missionsarbetet!

Som posten måste wara färdig att afgå om några minuter, får jag nu lof att sluta. Wi äro alla friska här på Mukimbungu.

Hjertliga helsningar till pastorn och familj
från pastorns ringe
K. S. Walfridsson.

P. S. Min hustru förenar sig med mig i de hjertligaste helsningar.

Broder Rangström i Kongo låter oss i nedanstående bref få en liten inblick i det wigtiga skolarbetet wid Diadia. Detta arbete, likson allt annat missionsarbete,

har sina skuggor och dagrar. Hans bref har följande lydelse:

Diadia den 26 maj 1891.

Käre pastor Ekman!

Guds nåd och frid!

Jag wille härmed underrätta wännerna der hemma något om wår skola här wid Diadia. Gud har hållit sin skyddande hand öfwer oss och wi hafwa arbetat i frid och ro.

Under senare tiden har en gosse dött och två lemnat skolan. Manvana, som underhållits af missionswännerna i Östadkulle, dog i Tundua den 4 maj 1891. Han stannade kwar wid Underhills station, medan jag reste ned till Banana för att möta syskonen från Swerge. Då wi kommo tillbaka, omtalade de, att han aflidit efter swåra magplågor, förorsakad af omättlighet i mat. Gossarne wid stationen warnade honom för att äta för mycket ris och kött; sådan mat war han icke wan wid, men det hjelpte icke. Missionärerna gåfwo honom medicin, men icke heller det hjelpte. Manvana har uppfört sig wäl wid stationen och gerna lyssnat till Guds ord.

Mbanza, som underhållits af Sjumannaföreningen i Limhamn, lemnade skolan den 12 maj. Han har stulit många gånger och sedan gått sin wäg, men fått återkomma. För någon tid sedan stal han åter från gossarne, hwilka äro mycket rädda för honom, ty de få icke hafwa sina saker i fred, och hafwa bedt många gånger, att wi skulle sända honom bort. Wi talade med hans höfding och sade, att wi icke kunde hafwa honom här, om han fortfore att stjäla. Han swarade, att han icke kunde låta bli att stjäla, ty dagen derpå stal gossen en pisangklase, den han tänkte gömma i gräset, just då höfdingen kom och fick se det. Mbanza har warit mycket omtyckt och willig och hade lätt för att lära. Wi hafwa sagt honom och hans egare, att, om han will låta bli att stjäla, han får komma tillbaka.

Kiasolwa, som underhållits af Syskonförbundet i Göteborg, lemnade skolan den 25 mars. Han har rymt många gånger, men lika många gånger har han kommit och bedt att få stanna här och försäkrat oss, att han icke skall göra så mera. Wi hafwa talat med höfdingen och sagt honom att, om gossen will stanna kwar här, han får komma tillbaka, men icke annars, ty sådana friheter kunna wi icke lemna gossarne.

De wänner, som underhållit dessa två gossar, wilja wi uppmana att icke förtröttas, utan bedja den gode herden, som icke tröttnar att söka efter de förlorade lammen, att han wille återföra dem och att både wåra och edra hjertan måtte stå öppna för dem, när helst de wilja återwända. Skullen J och de, som hafwa underhållit Manvana, önska att underhålla andra gossar jämte de omtalade, ifall de återwända, så kunnen J få det.

Wi hafwa nu 26 gossar och två flickor som uppfostras wid stationen, utom Kiananva, som hjelper till i skolan. Fyra af dessa hafwa begärt dopet. Med dessa hafwa wi samtal två aftnar i weckan, för att de skola blifwa mera bekanta med Guds ord och det kristliga lifwet. De öfriga synas äfwen wara dragne af Guds ord och förhålla sig wäl. Andra gossar hafwa kommit hit, men då de icke haft lof dertill af sina egare, hafwa de icke blifwit upptagna wid stationen. Må wännerna ihågkomma wåra kära gossar och flickor och dagligen bära dem fram till nådens tron!

Min hustru förenar sig med mig i hjertliga helsningar till pastorn och pastorns familj samt alla missionens wänner.

Tillgifnast
M. Rangström.

Wår missionssyster Elin Sundwall i Schemacha har sändt missionswännerna ett bref, hwari hon omtalar något af sitt arbete bland armenierna. Det lyder sålunda:

Schemacha den 18 juli 1891.

Dyre missionswänner!

Frid i Jesus!

"O, huru kära hafwer han folkets stammar! Alla dess heliga äro i din hand, och de lägo wid din fot." 5 Mos. 33: 3.

Huru stort är det icke, att Herrens kärlek under alla lifwets wexlingar är oföränderlig. Jag kan nu ej fullt förstå denna innerliga kärlek. "En sådan kunskap är mig alltför underlig och hög; jag förmår icke fatta den" (Ps. 139: 6). Men jag får dock dagligen erfara den, lofwad ware Herren, som uppehåller mig både till kropp och själ.

Det är nu länge sedan jag skref något bref till eder, kära missionswänner, så att jag undrar, om jag ej nästan är bortglömd af eder här ute, ensam som jag är bland främlingar. Men jag wet dock, att det finnes några derhemma, som bära mig fram till nådens tron på förbönens armar, och detta är en ej ringa hjelp för mig att med glädje kunna fortsätta arbetet. Men jag önskar än flere bedjare för mig (Rom. 15: 30) samt för arbetet här i Kaukasien, ty det är särskildt trångt härute för Herrens lilla krigarskara och mycken fömnaktighet råder. O, kära wänner, bedjen med mig, att en nådeswind måtte blåsa ifrån Herren igenom Kaukasien, så att många måtte wakna upp ifrån syndasömnen och falla ned för korsets fot och emottaga Jesu kärlek. Wi bedja så litet och få derför så litet. Det är icke utan att jag tänker, att wårt arbetsfält står tillbaka hos wännerna framför andra arbetsfält, ja, att det är såsom styfbarnet. Men om här icke är alldeles swart hedendom, så finnes det dock mycken förwillelse och mörker. Wi kanske låta för litet höra af oss. Jag will gerna då bättra mig, fast jag helst önskar mer arbeta i det tysta, ty jag känner mig alltid förödmjukad, då jag ser på min oförmåga. Men jag är dock glad och tacksam, att Herren ändock låter mig få wara med uti arbetet för sitt rike.

Af egen erfarenhet wet jag, att missionswännerna gerna wilja hafwa underrättelser från de olika arbetsfälten och genom att känna till arbetet uppwäckes intresse samt förbön derför, och då bära underrättelserna en god frukt. Herren hjelpe oss att wara "i bönen ihärdige"; wi skola då äfwen kunna glädjas i hoppet, wara tåliga i nöden, samt willigt försaka af det wi hafwa fått. Men, kära wänner, må hwarje gåfwa, som gifwes till missionen, huru ringa den än är, åtföljas af förbön, ty det som gifwes derförutan, tror jag ej blir till någon wälsignelse, huru stor gåfwan än är, ware sig för gifwaren eller för missionsarbetet. Något öfwer 2 månader har jag warit i Tiflis hos systonen Höijers, men är nu åter i Schemacha. Det war för mig mycket kärt att få sammanträffa med de swenska systonen. Att jag kom att stanna så länge på besök, berodde delwis derpå, att jag tänkte, att det ej war möjligt att resa ensam wägen till Schemacha. Men Herren wille wisa mig, att det lätt kunde gå för sig (Es. 41: 10). Johannes Abetaranjan skulle äfwen till Schemacha, så att wi reste tillsammans ifrån Tiflis, men då wi kommo till Artafall, några stationer från Tiflis, kom Högberg ifrån Persien. Johannes återwände då med honom till Tiflis, och jag fortsatte min färd ensam bland ryssar, turkar och armenier. Men som jag war innesluten uti Herrens hand, war jag trygg. Kl. 12 på natten reste wi ifrån Tiflis och wid 12-tiden på middagen war jag i Kurdamir, derifrån jag måste resa med skjuts. Der bor en troende armenier, hos hwilken jag bodde, medan jag wäntade på skjuts, och på aftonen kom en prest resande från Schemacha. Jag blef då erbjuden att följa med den skjutsen tillbaka för billigt pris, om jag wille wänta till morgonen, hwilket anbud jag med glädje antog, emedan det war en pålitlig man och det war bättre än att resa med posten, emedan man då wid hwarje skjutshåll måste byta om. Kl. 4 på morgonen reste wi derifrån och kl. 8 på aftonen war jag åter frisk och glad i Schemacha efter en treflig resa. Under wägen kom jag i tillfälle att få witna om Herren och gifwa några skrifter. Uti Tiflis finnas många armenier, omkring 50 tusen säges det. De flesta af de fattige bo i en särskild stadsdel. Jag war dit några gånger, särskildt på söndagarne. Kanske det skulle intressera eder, att i tankarne göra en liten tur med mig upp i gränderna. Barn och kwinnor bruka sitta utanför sina dörrar på gatan; många hafwa mycket dåliga boningar med jord- eller stengolf. Hemma hos eder finnas inga så dåliga rum. De fattiga bruka just inga möbler. På en så kallad "tachta" af bräder med en matta på, pläga de sofwa samt begagna den som både stol och bord. Jag begagnar äfwen en sådan i stället för

sång. Då jag kom till dem, brukade jag sätta mig hos dem på tröskeln eller på en sten samt samtala med dem om Herren. Det brukade då komma flere dit. Jag frågade då, om jag fick stiga in och läsa Guds ord för dem. Man måste nämligen wara litet försigtig i Tiflis, emedan det är förbjudet att sprida andliga skrifter. Få af kwinnorna kunna läsa, men många låta sina flickor gå i skola, hwilket icke war brukligt förr. De som kunde läsa, fingo läsa ett språk för mig och så fingo de ett evangelium eller en skrift med uppmaning att flitigt läsa för de andra, hwilket de ock lofwade göra. Det fans icke i ett enda hem, dit jag kom, någon bibel, fastän jag war i rätt många.

En gång sammanträffade jag med en grusinska, som kunde läsa. Jag hade just då med mig ett grusinsk testamente, som hon fick. Det war uppmuntrande att se hennes glädje och tacksamhet derför. Det är nåd att få gå Herrens ärenden och se på hans stora löften t. ex. det uti Es. 55: 11. En annan gång gick jag in der ungdom och barn spelade och dansade. De tystnade och det blef i stället en stilla stund kring ordet. Men en annan gång kunde jag wid ett dylikt tillfälle blott få säga några ord och gifwa några skrifter. De sade sig älska Gud, men wille på samma gång hafwa glädje i werldens nöjen. Många hafwa ett begär efter att få weta sanningen. Så t. ex. hände det ett par gånger, att de kommo springande efter mig och bådo mig wända om ty det war flere som önskade få en bok. Det fins ett stort sjukhus i Tiflis. Dit war jag ock några gånger med Anna H., men der är mest ryssar och tyskar, med hwilka jag ej kan tala. Jag träffade blott ett par armenier. Så hade jag äfwen den glädjen att få börja med att lära en kurd att läsa. Han talade armeniska. Han sköter om karen i Höijers trädgård. Kwäll och morgon, då han kom med mjölken, läste jag med honom. Han war ifrig att få lära sig läsa och önskade att sjelf kunna se, hwad Gud säger i sitt ord. När han då började få ihop någon mening, skrattade han så hjertligt af belåtenhet. Han tillhör eldsdyrkarne. De tro ej att Jesus är Guds son, hwadan han förundrade sig öfwer, att wi kunde tro det. Han sade, att de trodde, att Jesus war en låga, utgången af Gud. Han lemnade Tiflis 2 dagar, innan jag reste derifrån, emedan hans farbror hade dött. Han måste derför hem och taga hans arbete, men han skulle fortsätta att lära sig läsa hemma i sin by. Han önskade, att Gud skulle gifwa mig stor lön, för att jag läst med honom. Jag sade då, att den största lön jag kunde få, war, om jag fick höra, att han gifwit Jesus sitt hjerta och sedan börjat hemma i sin by att föra andra till Jesus, och att jag derom wille fortsätta att bedja för honom.

Barnen hafwa nu skollof här, men de fortsätta handarbetet kl. 5 en eftermiddag i weckan, för att få sina påbörjade arbeten färdiga så fort som möjligt. Det blir sedan en liten försäljning och inkomsten tillfaller skolan.

Derefter kommer jag troligtwis icke att fortsätta med arbetet här i Schemacha. Det finnes många andra mörka platser, der ett litet ljus kan behöfwas. Må endast Herren utse den rätta platsen. Wi hafwa här en liten syförening. Wi äro omkring 20, som samlas hwarje onsdagsförmiddag. Inkomsten anwändes till uppköp af biblar på armeniska och turkiska språken, hwilka delas ut i byarne. Som nu brefwet blifwit något långt, så får jag sluta med en innerlig helsning till alla wännerna. Åter will jag bedja eder: Glömmen mig ej uti förbönen. Må wi alla wara fast inneslutna uti Herrens hand, ja, tecknade på Herrens händer (Es. 49: 16). O, måtte ingen af oss till sist släppa denna wälsignade, styddande hand, utan må den få leda oss in uti de saliga, ljusa boningar, som Jesus beredt för oss, önskar

eder ringa trossyster
Elin Sundwall.

Slutligen wilja wi meddela ett bref från Sw. Missionsförbundets f. d. missionär i Alaska, broder Andersson, emedan wi tro, att det skall glädja många af wåra missionswänner att höra något från detta missionsfält. Han skrifwer sålunda:

St. Michel den 1 juli 1891.

Kære pastor Ekman!

Mycken nåd och frid!

Wäldigare än rösterna af stora, wäldiga watten och af hafwets bränningar är Herren i det höga. Dina witnesbörd äro mycket trofasta.

O, huru stort att hafwa lärt känna Gud och förnimma hans röst såwäl i naturen som i ordet! Huru rik, huru lycklig är icke den som känner Gud! Af huru litet wärde är ej allt annat wetande, jämfördt med det att känna Gud. Tänk huru stort att för hwar dag få mer och mer lära känna Gud och att kunna, äfwen om man är allena i en kall och ödslig wrå af werlden, blicka upp till fäftets stjerngata samt säga: "der uppe är min faders hem och detta hem är också mitt", ja, att i hafwets brus och i windens sus höra hans röst samt deri se och känna hans sändebud samt, hwad som är störst af allt, att få läsa och tro hans eget ord. På det ordet kan man alltid lita och deri finna tröst och löfte om hjelp i alla lägen, hwem man än mände wara och hwar man än må wistas; hwit eller swart, rik eller fattig, lärd eller olärd, i nordens is och snö eller under föderns brännande sol, i den stora werldsstaden eller ute i ödemarken. Guds ord passar för alla och är det enda, som kan tillfredsställa menniskors barn af alla slag och tungomål.

Omkring två år hafwa förflutit, sedan jag sist skref till pastorn, och ändå har jag ej försummat mer än en post. Ofta hafwa wåra tankar ilat hem till eder, wåra gamla, och jag wet, att jag kan säga, trofasta wänner i fosterlandet, och ofta hafwa wi efter dagens arbete i den långa kalla winterkwällen samtalat om det gamla Swerge och dess kristna, under det den hårda och kalla winden har wyssjat oss till sömn. Ofta har det warit oss till mycken uppmuntran att weta oss wara burna på bönens armar af Sw. Missionsförbundets wänner i Swerge. Då allt synes hafwa gått i trasor, så har jag ändå tänkt: saken är ju Herrens och derjämte bedja de kristna för missionen äfwen här. Och gått har det. Om de kristna kunde känna hwad wärde förbönen har, såsom de stackars swaga arbetarne ute i hednawerldens mörker känna det, så skulle de bedja mera för hednamissionen.

Under det flydda året hafwa barnen blifwit underwisade i engelska språket såsom förut, och om söndagarna hafwa wi talat både till barn och äldre på engelska eller ryska, som wåra gossar öfwersatt. Då man ser dessa gamla syndens trälar komma söndag efter söndag och lyssna med uppmärksamhet till, hwad som säges, så ser man, att Guds ord äfwen här är werksamt. En af wåra flitigaste åhörare har warit en mångmördare. Tron på trolldom, som är så allmän och invotad, har redan börjat att gifwa wika. Barnen tro genast, hwad som förkunnas om deras wän och frälsare. Ungdomen har tagit sitt högkwarter här på missionsstationen för att lära att läsa, samtala eller leka. En af de frälsta trollkarlarne sade till mig härom dagen, att både han och alla andra numera icke kunde trolla utan ljögo bara. Icke allenast här i närheten hafwa wi wunnit folkets förtroende utan stundom komma äfwen sådana som bo långt upp efter kusten och säga, att de hafwa hört, att wi äro goda män. Nog skola äfwen härifrån komma sådana, som skola sjunga lammets sång. Obeskrifligt mörkt och hopplöst är lifwet der, hwareft icke evangelium har fått lysa in. Barnamord äro så wanliga — dock nu mindre än förr — att man log åt mig, då jag förliden winter talade med en kwinna, som dödat ett barn samt framhöll detta såsom något orätt. Man har af gammalt dödat barn här precis, som man gör med kattungarna i Swerge. Många dö också till följd af det sätt, hwarpå kwinnan behandlas, då hon skall föda. Hon föres då ut i snön, äfwen i den kallaste winter, samt lemnas der utan någon egentlig wård. Eskimåens lif är för resten ett nomadlif i is, snö och watten; stundom hafwa de den uslaste föda som man kan tänka sig och stundom ingen. Sjukdom och död göra ofta slut på hans lif mycket tidigt. De blifwa sällan gamla. Mycket ådagalägger, att äfwen deras kroppar icke kunna uthärda det hårda klimatet och lifwet. Under förliden winter woro många sjuka häromkring, och på en plats utdog folket helt och hållet.

Broder Karlsson har äfwen warit sjuk omkring en månad, men synes nu åter lika stark som förut. Det går igenom ty Herren hjelper. Låtom oss derför taga nya tag och arbeta! En helsning till pastorn och missionens wänner från Karlsson och mig.

Den ringe
A. Andersson.

Hwarjehanda.

Ett nytt steg till att bringa werldens ändar i beröring med hwarandra är den undersökning, som nyligen gjorts för en jernwäg genom Alaska öfwer Behrings sund och genom Sibirien till Ryßland. Företaget, om man ej tager kostnaden med i beräkning, säges wara helt lätt. Den norra pacific- och andra transkontinentala linier "utgöra den första amerikanska afdelningen af den föreslagna jernwägen". Slätterna och dalarna längs foten af Klippiga Bergen erbjuda en naturlig wäg genom Alaska till Behrings sund. Bildande en brygga öfwer sundet skulle linien gå öfwer till Sibirien och derifrån löpa i sydwestlig riktning, förena sig med de jernwägslinier, som nu äro under byggnad för att gifwa ryska regeringen en wäg ut till hafwet wid mynningen af Amurfloden. Från denna föreningspunkt skulle linien löpa i sydwestlig riktning genom Kinesiska riket, Indien, Arabien och derifrån öfwer näset wid Suez till Marocko och så längs kusten rundt omkring Afrikas fastland. Det är föreslaget att slå en brygga öfwer Behrings sund, som blott är 48 (eng.) mil bredt med Diomedeöarne nästan i midten. Bryggor något mer än 20 mil långa på båda sidor om denna ö skulle åstadkomma denna sammanbindning. Wattnet i sundet har en grund, flat, fast botten, och är ingenstädes djupare än 40 fot.

I hednalanden inneha protestanterne 500 skilda missionsfält, innehållande 20,000 missionsstationer, försedda med 40,000 missionärer. På dessa 20,000 missionsstationer finnas 500,000 söndagsskolelever — i medeltal 25 på hwarje station. På 20,000 protestant-missionsstationer finnas en million infödda kommunikanter eller i medeltal 50 på hwarje station. Det finns äfwen 2,000,000 anhängare, som äro wänner till den evangeliska tron och höra evangelium predikas ur skriften — i medeltal 100 wid hwarje station.

Söndagsskolan.

Jesus uppwäcker Lazarus.

Utkast för söndagsskolan 4 okt.

Text: Joh. 11: 21—44.

Stunden för Jesu återwändande till fadern nalkades. Han hade för en tid begifwit sig från Judeen för att icke i förtid utsätta sig för judarnes mordplaner. Men nu återwänder han utan att fråga efter, hwad som skulle öfwergå honom, ty hans stund war nu kommen.

Det war i Pereen Jesus hafst en kort hwilotid, innan han gick den sista swåra striden till möte. Det war der han wistades, då han erhöll budet om sin wän Lazari sjukdom. Hans lärjungar insågo faran af att återwända till Judeen och wille för den skull afråda honom. Men han wisar, då både i ord och handling, att hans lif war inwigdt till menskligheten tjenst, att han ej wille förnöta det i begwämlighet i någon undandold wrå, och afwisar deras omtänksamhet, liksom han gjorde med Petri, då denne kom med sitt: Skona dig sjelf, Herre! Han begaf sig sålunda på systrarnas bud från Pereen till

1. Betanien.

Betanien (Nådeshus) war en by på sluttningen af oljoberget, omkring en fjerdingswäg från Jerusalem wid wägen till Jeriko. Jesus hade i den älskliga syskonkretsen der tillförne funnit en ljuflig och fridfull tillflyktsort. Och när systrarna sände bud till honom om Lazari sjukdom, kunde de säga: Se, den du har kär ligger sjuk.

Äfwen efter Lazari uppwäckelse gästade Herren flere gånger Betanien, såsom synes af Matt. 21: 17, 26: 6, Mark. 11: 11, 14: 3, Joh. 19: 29, 12: 1. Här war det ock han tog afsked af sina lärjungar, innan han uppfor till himmelen (Luk. 24; 50).

2. Systrarnas tro, kärlek och lydnad.

Det är mycket stönt att se en familj, sådan som syskonfamiljen i Betanien, der syskon i kärlek sammanlefwa. Syskonkärleken är en stark skyddsmur omkring detta hem. Ett hem åter, der dagligt kif råder mellan syskonen, är som ett hus på en höjd, hwilket är utan både dörrar och fönster. Om icke familjemedlemmarne sjelfwa wärna om hwarann och söka skydda hemmet, hwilken främmande skulle wäl då wilja åtaga sig det wärfwet?

Systrarnas tro och kärlek uppenbara sig i deras budskickning till Jesus samt i deras ord i v. 21, 22 och 32: Herre, hade du warit här etc. Att denna tro ej war den twärsäkra tro, hwilken består bl. a. i att klandra andra för deras swaghet, framgår af Martas swar i v. 27. Att den t. o. m. war blandad med twifwel synes af Martas ord: Herre, han luktar redan (v. 39). Det är dock skilnad på twifwel och twifwel. En del menniskor äro twiflare af grundsats. För dessa kan Herren icke uppenbara sin hjelp. Andra, såsom här Marta, äro i grund och botten troende, men deras tro är bemängd med twifwel. För dem kan Herren uppenbara sin härlighet (v. 40).

Maria wisar ock ett stönt exempel på lydnad. När hon hörde, att mästaren kallade, stod hon **strax** upp. Detta ordet "strax" är ett ord för ungdomen att wäl taga wara på. Mången har utsatt både sig och de sina för stora olyckor, emedan han ej lärt sig akta på det ordet.

3. Jesu warkunnsamhet.

Jag warkunnar mig öfwer folket, sade Herren, då en gång en stor skara menniskor war samlad kring honom i ödemarken (Matt. 9: 36, 15: 32). Han hade medlidande med den stackars enkan i Nain, hwars ende son bars till grafwen, med den blinde, som ropade (Mark. 9: 47), med de spetälske (Luk. 17: 13) o. s. w. Hwarhelst han påträffade nödens barn, ömmade hans förbarmande hjerta.

Sammalunda ock här. Han dröjde wisserligen något länge, dock ej **för** länge. Äfwen det, att han dröjde, afsåg Guds förhärligande. Säkert hade icke händelsen gjort samma in-

tryck ware sig i syskonfamiljen i Betanien eller hos de öfriga judarne (v. 45, 46), om Jesus kommit och räddat Lazarus ur en swår sjukdom, som nu då han uppwäckte honom från de döda.

Huru Jesus led med de förjande systrarna, framgår för öfrigt deraf, att han "förbittrades i sin ande och uppskakades" (v. 33) samt att han grät wid grafwen (v. 35). Han förbittrades icke på det sätt, att hans inre sjöd af wrede, utan så att det gjorde honom ondt om den arma menskligheten, som för syndens skull måste wara döden underkastad, och han brann af längtan att få gifwa sig i strid med och kufwa denne menniskornas fiende.

Detta, att Jesus warkunnar sig öfwer oss i wår nöd, att han grät wid Lasari graf o. s. w., bör ju lända oss till stor uppmuntran i lifwet. Det kan nog hända oss, såsom det händt mången annan, att wi få lida utan att få erfara medlidande af andra menniskor. Det är under sådåna förhållanden tröstefullt att weta, att wi alltid ha åtminstone **en,** som förstår wår nöd och deltager i den samma. Och skulle han än stundom dröja med hjelpen, kommer han dock, såsom han lofwat.

Liksom ju icke Marta och Maria kunde weta, hwilka wigtiga ting Jesus hade att utföra i Pereen, så kunna icke heller wi utforska sakernas sammanhang här i werlden. Men det kan ju gå för oss, som Herren sade till Petrus: Hwad jag gör, wet du icke nu, härefter skall du det få weta.

4. Jesu gemenskap med Fadern.

På flere ställen i evangelierna talas om, huru Jesus wid de gerningar han utförde hemtade kraft af Fadern. Då han löste dumbens tunga (Mark. 7: 34), såg han upp i himmelen, suckade och sade: Hefeta. Då han såg de faror, som hotade hans lärjungar i werlden efter hans bortgång, anbefallde han de sina i en innerlig bön åt den himmelske Fadern (Joh. 17 kap.).

Behöfde Jesus för sitt werk sålunda stå i förbindelse med himmelen, huru skola då icke ock wi ha samma behof? Sannerligen, om wi förlorat wår själs himmelska umgänge, då ha wi kommit ut på ett gungfly, hwilket när som helst kan brista under oss.

5. Lazarus kom ut.

För att kunna förstå detta ord är allra först nödigt att känna judarnes begrafningssätt. De hade nämligen i allmänhet icke gräfda grafwar, i hwilka de sänkte ned liken, såsom wi göra, utan de anwände mestadels grafkamrar, der liken lågo på en bår, ej i en kista. Sådana grafkamrar kunde lätt inrättas i Palestina med dess lösa bergarter. I en sådan grafkammare hwilade Lazarus, då Jesus kom till Betanien, och han hade legat der i fyra dygn. Hans kropp hade ock redan börjat öfwergå till förruttnelse. Här kan således icke talas om skendöd, utan Lazarus war werkligen död.

Likwäl förmådde Jesu röst wäcka honom upp. För det ordet: Lazarus kom ut! öppnade sig dödens portar. Ingen hade förut funnits, som kunnat befalla denne menskligheten fiende att släppa sitt rof. Men Jesus förmådde det.

På samma sätt skall Jesu röst en gång äfwen kunna wäcka oss ur wår graf. Hans röst skall ljuda till alla menniskors barn, som hwila i jordens stöte. Och de skola komma derut, somliga till ewigt lif och somliga till ewig förnedelse och blygd (Dan. 12: 2).

Och såsom Lazarus sedan efter sin uppståndelse satt till bords med Jesus (Joh. 12: 2), så skola ock de af Jesus till ewigt lif uppwäckte, få sitta till bords med Herren i härlighetens rike.

Minnesspråk: Joh. 11: 25, 26.

Jesus förutsäger sin död.

Utkast för söndagsskolan 11 okt.

Text: Joh. 12: 20—36.

Den händelse, som här beskrifwes, inträffade under den sista weckan af Jesu lif på jorden. Han lärde under denna wecka om dagarne i templet, och om aftnarne begaf han sig ut till Betanien.

Nu synes Herren just hafwa afslutat ett af sina strafftal till fariseerna. Wid utträdandet i hedningarnes förgård, möttes han af några greker, hwilka gerna welat se honom,

men som egde den wackra egenskapen tillbakadragenhet och för den skull icke wågade sig sjelfwe fram till honom för att framställa sin önskan. De wände sig i stället till Filippus, hwilken war från Betsaida i Galileen, troligen deras egen hemtrakt.

Dessa greker woro komna till Jerusalem för högtidens skull. De woro således icke wanliga hedningar utan troligen s. k. proselyter. Såsom sådana åtnjöto de naturligtwis icke mycken aktning af de egenkäre judarne. Filippus wågade sig icke heller direkt fram till Jesus för att anmäla dem, utan han wände sig först till Andreas, och sedan gingo de båda till Jesus. Det är Jesu swar på denna framställning, som utgör hufwudinnehållet i wår text.

1. Tiden och sättet för Jesu förhärligande.

Jesus hade i ringhet, men full af kärlek och barmhertighet wandrat omkring bland menniskorna. Han hade wisat, att han ej war sänd endast till judarne, utan att hans frälsarewerk hade en werldsomfattande betydelse. När grekerna kommo för att se honom, blef detta ett tillfälle för honom att tala om, huru han snart skulle förhärligas inför alla folk, fastän ej på den tid och det sätt andra werldsherskare blefwo förhärligade. Det skulle ej ske i det ögonblick, när han wunnit en lysande timlig seger, eller derigenom att han dränkte de förnämsta af sina motståndare i deras blod. Nej, stunden war kommen, att menniskosonen skulle förhärligas nu, då hans kärlek icke nekade något offer för menniskornas wäl. Då han förnedrat sig under alla, skulle han blifwa upphöjd öfwer alla (Ebr. 2: 6 10, Fil. 2: 8, 9).

För att rätt åskådliggöra detta anwänder Jesus här en mycket talande bild, den om sädeskornet, hwilket genom att sjelft dö i jorden gifwer lif åt nya plantor och i dessa wäxer upp på nytt. Om sädeskornet blefwe liggande i spannmålsboden, kunde det wäl lefwa ensamt i tusentals år (man har i wåra dagar funnit grobart korn i de egyptiska grafwarna, minst 3,000 år gammalt) men förhärligadt blefwe det icke, förrän det genom att myllas ned i jorden förlorade sitt eget lif. Så, säger Herren, är det ock med wårt lif. Endast i den mån wi offra oss sjelfwa, gifwa ut oss för andra, är wårt lif fruktbringande. Detta offrande kallar Jesus här: hata sitt lif i denna werlden.

Den åter, som icke will så genom sjelfuppoffring tjena Herren, skall mista lifwet, d. w. s. hans lif skall warda ansedt såsom förfeladt.

Tänk, huru många menniskors lif är ej förfeladt, fastän det ser ut inför menniskoögon att wara ett rikt och fruktbärande lif! Det är förfeladt derför att det icke warit ett lif i sjelfuppoffrande kärlek. Och tänk, huru mångens lif, som här ansetts såsom förfeladt, skall icke en dag wisa sig hafwa warit af största betydelse för mensklighetens utweckling, emedan det warit ett kärlekens och sjelfuppoffringens lif.

2. Bedröfwelse och hugswalelse.

Att det emellertid icke aflöper utan kamp att segra öfwer alla de hinder, som lägga sig i wägen, då man will offra sig sjelf, det se wi här. Nu är min själ bedröfwad, utbrister Herren. Och han beder till den himmelske fadern att blifwa frälst ur denna stund, d. w. s. att kunna lyckligt genomkämpa den samma. Det är getsemanekampen, som börjar. Men denna smärta lisas, genom att han ser på målet: faderns förhärligande. Och så kommer trösten. Fadern sjelf talar uppmuntringens ord till sin kämpande son. Folket, som stod omkring förstod icke denna trösteprédikan, men Jesus och hans lärjungar förstodo den. Dock war det egentligen för de kringståendes skull rösten från himmelen ljöd. Gud talade för att offentligt betyga, att Jesu sjelfuppoffrande lif war ett faderns förhärligande, och att Jesu död än mer skulle blifwa det.

3. Full seger.

På denna trösteprédikan från höjden följer en härlig segersång af Jesus: Nu går dom öfwer denna werlden etc. När kärleken segrar, när sjelfuppoffringen når sitt syfte, då går domen öfwer denna werlden, då warder mörkrets furste utkastad. När jag blifwit upphöjd från jorden, skall jag draga alla till mig, säger Herren, och det är i uppfyllelsen af

detta Herrens ord wi nu lefwa. Han blef upphöjd på korsets trä, och deri ligger hemligheten af evangelii segerkraft. När den kärlek, som framstod deri, att han gaf sitt lif för sina fiender, får taga rätt gestalt i hans trogna här på jorden, då finnes der icke widare något rum för mörkrets furste. Det är genom kärlekens makt han skall utkastas. Det är kärleken, som skall segra till sist. Wåldets, hatets och sjelfwiskhetens regemente bär i sig sjelft fröet till sin egen undergång.

Men såsom judarne funno en motsägelse mellan profetiorna om, att Messias skulle blifwa ewinnerligen, och Jesu tal om sin upphöjelse, så anser werlden än i dag sjelfuppoffring wara det samma som tillintetgörelse. Men, grundlagen i werldsutwecklingen är en motsatt.

Minnesspråk: Joh. 12: 32.

Martyrernas blod kyrkans utsäde.

Bland andra, som fått bewitna sin tro med sitt blod, är den 86-årige läraren Polykarpus, som omkr. 170 år efter Kr. fick dela sin mästares lott och offra sitt lif för gudlösa menniskors skull.

Från det förhör, som hölls med denne wördnadswärde patriark, och från hans sista stunder meddelas följande berättelse.

Då han förts inför ståthållaren, och folket stod omkring och jublade öfwer, att en gudsförnekare, såsom de kallade kristne, blifwit gripen, sökte hans domare på allt sätt förmå honom till affall.

"Haf wördnad för din höga ålder!" sade han; "tillbed kejsaren, eller säg endast: bort med gudsförnekarna!" Polykarpus öfwerskådade lugnt den stora hedningaskaran, utsträckte handen och sade med en djup suck, höjande ögonen mot himmelen: "Ja, bort med gudsförnekarna!" Ståthållaren, som trodde att han wille gifwa efter, blef än mera enträgen. "Förbanna Kristus och swärj wid kejsarens gudom!" utropade han, "och jag skall genast frikänna dig!" Biskopen swarade med högtidligt allwar: "Under 86 år har jag tjenat Kristus, hwilken under denna tid aldrig gjort mig annat än godt. Huru skall jag nu kunna förneka min konung och frälsare?" Som ståthållaren ändock forfarande uppmanade honom att swärja wid kejsarens gudom, swarade den gamle: "Du tycks hysa den tanken, att jag skulle kunna öfwertalas till ett affall från Kristus, och wet således ännu icke, hwem jag är och hwem jag tillhörer. Så hör nu min öppna, frimodiga bekännelse: Jag är en kristen! Om du önskar taga kännedom om den kristna tron, få utsätt en dag, på hwilken du will höra mig." — Sök då hellre inwerka på folket", swarade ståthållaren. "Nej, dig och ingen annan är jag skyldig räkenskap för mina tänkesätt", swarade biskopen. "I allt, som icke är wår ewiga salighet till hinders, böra wi wara öfwerheten, som högsta wäldet hafwer, underdåniga, ty det fins ingen öfwerhet utan af Gud." Ståthållaren fortfor: "Jag har i beredskap wilda djur, som skola sönderslita dig, om du icke förnekar din tro och förändrar ditt sinne." — "Låt dem komma; ty beträffande förnekandet af min tro, har du redan hört mina tankar och hwad sinnesförändringen angår, så will jag ej weta af någon förändring, som förer från godt till ondt. Huru skulle jag ej önska att kunna föra dig från ondt till godt!" — "Om ditt beslut är orygglig, skall jag, emedan du tycks förakta de wilda djuren, låta lefwande bränna dig." — "Du hotar med den eld, hwilken endast brinner en kort stund och sedan utsläckes, och känner icke den förestående domen och den ewiga elden, som wäntar hwarje ogudaktig menniska. Men hwarför dröjer du? Låt komma hwad som komma skall."

Så talade den gamle fromme troshjelten, hwarwid en innerlig glädje och förtröstan upplyste hans af ålder fårade ansigte. Ståthållaren lät nu midt på torget tre gånger utropa: "Polykarpus har bekänt, att han såsom en kristen will lefwa och dö!" Knappt woro dessa ord uttalade, förr än hela hopen af judar och hedningar med ett ohyggligt skrän och wildt raseri utropade: "Han är gudsförnekarnas förnämsta lärare; han är de kristnas fader och wåra gudars bittraste motståndare!" Derefter skreko de öfwerljudt: "Han skall lefwande brännas!" och genast togo förberedelserna till den förfärliga hotelsens fullbordan sin början.

Från werkstäder och boningshus kom nu bränsle till bålet, och då det war färdigt och allt, som fordrades för deß antändande, iordningsställdt, började den gamle sjelf afkläda sig. Man wille binda honom fast wid pålen, men han begärde att få stå fri och ledig. "Den samme", sade han, "som förlänar mig mod att trotsa lågorna, skall också gifwa mig kraft att stå kwar på bålet." I följd af denna begäran, fick han, sedan hans händer blifwit bakbundna, stå alldeles för sig sjelf. Derefter upplyfte han ögonen mot himlen och sade: "Herre Gud allsmäktig! Wår Herres, Jesu Kristi fader! Jag prisar dig, att du aktat mig wärdig att komma till denna stunden; jag prisar dig, att du wärdigats räkna mig bland dina trogna witnen, hwilka genom den helige Andes lifgifwande kraft med själ och kropp skola uppstå till ewinnerligt lif. Eftersom du förut bestämt, att jag på detta sätt skall ära dig, så låt mig, såsom ett dig wälbehagligt offer, fram-

träda för ditt ansigte! För all den nåd och barmhertighet, som blifwit mig wederfaren, will jag nu och till ewig tid lofwa, prisa och förhärliga dig, din älskelige son, Jesus Kristus och den helige Ande. Amen!" Så snart han slutat sin bön antände bödlarne bålet. Men som man såg, att elden icke genast fattade uti hans kropp, stötte en af de närwarande honom ett swärd genom bröstet. Det strömwis framflytande blodet utsläckte först lågorna och slutligen hans sista lifskrafter. Utan klagan uppgaf han andan, och det bittra lidandet war slut.

Bergsmannen och hans brud.

År 1740 tilldrog sig i Falun följande händelse. En rask grufarbetare lemnade en dag sin unga brud med dessa ord: "Luciæ-dagen (den 13 dec.) blifwa wi med Guds hjelp man och hustru, och få sätta wåra fötter under eget bord." — "Och skola med Guds hjelp i wårt ringa hus föra ett fredligt och kärleksfullt lif", swarade den trogna flickan, i det samma hon tog ett hjertligt farwäl af fästmannen, som skyndade till sitt wanliga grufarbete. Menniskan spår och Gud rår — säger ett gammalt ordspråk. Utgången blef ingalunda sådan, som de unga föreställt sig. Då presten söndagen före Luciæ-dagen för tredje gången lyste för dem i kyrkan, efter gammal sed tilläggande de orden: "Om någon mot detta äktenskap har någonting att inwända, han anmäle sig i rättan tid och tige sedan stilla", då anmälde sig ingen mer eller mindre än döden: ty ynglingen knackade wäl morgonen derefter, då han i bergsmansdrägt begaf sig till grufwan, som wanligt på sin käreste fönster och önskade henne en god morgon; men god natt fick han aldrig säga henne. Ett jordras beröfwade honom under dagens lopp lifwet, och det war icke en gång den unga fästmön beskärdt att se hans döda kropp. Djupt bedröfwad, lade hon åt sidan den blå halsduken med röda kanter, som hon höll på att sy åt sin älskade, hwars bild hon allt framgent i troget minne bewarade.

Efter denna tid tilldrogo sig i wår werldsdel många märkwärdiga händelser. Krig till lands och watten började och afslutades; kungar krönte och nedstego från skådeplatsen; hjeltar födde, lemnade rum åt andra och förglömdes. Omhwälfningar skakade staternas grundwalar, riken grundlades och tillintetgjordes; folkens tillstånd, seder och bruk undergingo större förändringar, än som någonsin förut inträffat, och för dessa mäktiga omhwälfningar i det timliga, glömde menniskorna alltför mycket de ting, som icke kunna förändras, och honom, som med sin mäktiga hand uppehåller allt. Älfwen i Swerge hade under slutet af 18:de århundradet mycket förändrat sig. Kungar blefwo walda, döda eller dödade, statsförfattningen flera gånger omskapad, gamla slägter med sina wanor och lefnadssätt utplånade, och knappt förmådde en här och der kwarlefwande gråhårsman påminna sig forna tiders för länge sedan förswunna förhållanden.

Då hände det sig, att man i början af detta århundrade (år 1809) i Falu grufwa, för att emellan twenne schackt tillwägabringa en 300 fot under jordytan belägen gång, företog en gräfning, wid hwilken folket stötte på en af grus öfwerhöljd och af jernwitriol eller metalliskt salt genomträngd menniskokropp, hwilken för öfrigt war så oförwandlad, som om mannen dödt för en timme sedan, och kunde man af de föga förändrade dragen sluta till, att de tillhört en yngling. Den döda kroppen fördes upp i dagsljuset, och då ryktet om denna besynnerliga händelse spridt sig, tillströmmade från Falun och kringliggande trakt en mängd menniskor för att taga det sällsynta fyndet i ögonsigte. Men som den dödes föräldrar, slägtingar och bekanta för länge sedan woro hädangångna, kunde ingen säga hwem han i lifstiden warit.

Ändtligen närmade sig på kryckor en gammal kwinna med grått hår och en af ålder fårad panna. Wid åsynen af liket blef hon så rörd, att hennes kropp darrade, kryckorna föllo henne ur händerna; och hon nedsjönk öfwer liket. Sedan man med stor möda bragt henne till besinning, sade hon sig wara den lefwande begrafne ynglingens brud. Den enda, som ännu kom ihåg honom, stod hon såsom en bild af det förgängliga jordlifwets omwexlingar, bredwid den ungdomliga, döda kroppen. De närwarande, hwilka genom hennes utrop förnummo sanna förhållandet, kände sig djupt rörda, wid den tanken att i denna förgänglighetens werld ingenting annat än kärlekens makt är fast och beståndande. Naturligtwis hade den ännu trogna och älskande bruden rätt till de för henne så dyrbara kwarlefworna, en rätt, som hon gjorde gällande, och som gerna bewiljades henne. Den döda kroppen bars af grufarbetare till den gamlas bostad, der hon öfwertog alla omsorger för jordfästningen. Då grafwen war färdig, och bergsmännen kommo att afhemta liket, såg man det blå silkesklädet med röda kanter, hwilket hon, såsom ett minne från lyckligare dagar, troget förwarat, knutet omkring halsen på den unge brudgummen, som åtföljdes af sin brud i högtidsdrägt, liksom om de tillsammans gått till brudpallen. Den gamla, som lärt att göra skillnad mellan tid och ewighet, och att i tron på Honom, som är uppståndelsen och lifwet, öfwerwinna fruktan för döden, war i sitt hjerta glad och frimodig; likwäl torde den häftiga och oförmodade sinnesrörelse, hon erfarit, bidragit dertill, att hon kort derefter följde sin brudgum i grafwen, för att för ewigt förenas med honom i det land, der Gud skall borttorka hwarje tår och ingen död skall wara mer, icke heller sorg eller rop eller wärk.

Missionen i Kongo.

Af A—a, Waxholm, 10 kr. Gm O. Gustafsson, Boxholm, fr. Arrebo, Blåwik, 25 kr. Gm G. A. Johansson fr. Martin Johansson, Näs, Ertemark, 5 kr. Af onämd 2 kr. Gm H. Skarp koll. wid Braxen 19: 25, d:o i Hille 41 kr., "af en bekant" 5 kr.; f:a 65: 25. Gm A. G. Larsson, Fermsås, fr. jungfrufören. i Södra Ny 19: 70. Af N. Nilsson, Mosserud, till Ynvnlas underhåll 20 kr. Gm J. Fredriksson fr. missionswänner i Erikstad 25 kr. Gm A. J. Sjögren koll. m. m. wid en kaffefest i Wägen, Tiwed, d. 8—9 aug. till stationen Diadia 20 kr.

Missionen i Lappland.

Gm C. Pettersson, Grangärde, af A. Andersson, Häftberg, 10 kr. Gm Ellen Malmberg fr. Eslövs kristna jungfrufören. 150 kr. Gm G. Lindqwist fr. Resmo arb.-fören. 50 kr. Af onämd 2 kr. Gm A. Jonsson, Södertelje, 22 kr.

Predikantfonden.

Gm N. Månsson, Maglehult, 4: 75. Gm N. G. Fallqwist fr. Hofors frisörsaml. 26: 50.

För missionen i Ryßland.

Af onämd, Wäddö, ett löfte Herren 5 kr.

Missionen i Persien.

Af Jönköpings kristl. jungfrufören. till Anna Nyströms underhåll 10 kr.

Sjömansmissionen.

Gm M. Nyberg af onämd 5 kr.

In natura.

Gm Anna Ericsson fr. syfören. i Nysund torkad frukt. Fr. Linghem torkad frukt. Gm Augusta Gustafsson, Talsed, till missionsskolan fr. Månsarps norra syfören. 6 st. handdukar.

Evangeliska Orientaliska Förbundet.

Af onämd 20 kr. Gm L. von Otter fr. twänne onämde 15 kr. Gm Gustaf Magnusson fr. Södra Råda missf.-fören. 20 kr. Gm C. F. Rääf fr. syfören. i Skotwiken 20 kr. Af J. A. Granströms, Ystad, 10 kr. Gm P. Klint fr. fru C. D. och fru J. K. 10 kr. Gm N. Werner, insaml. i Helsingborg, 25 kr. Af Johan Nilsson, Torarp, Hook, 50 kr. Af L. J. Österblom 7 kr. Af onämd 5 kr. Gm J. Elfström, insaml. i Betesda i Stockholm, 35: 29. Gm Kr. Helgesson, fru Ahlstad, 13 kr. Gm Karl Nilsson fr. Boda missf.-fören. 24 kr. Gm Fr. P. A. Jonsson, Gilltorp, 25 kr. Gm Jan Jansson, insaml. i Simtuna, 25 kr. Gm Janne Carlsson fr. Wänga 25 kr. Gm J. O. Söderberg, insaml. i Indal, Indahls Liden, 9: 50. Gm C. G. Hälldin, insaml. wid ett missionsmöte, 20 kr. Gm G. E. Swanström fr. Guds församl. i Frykerud 100 kr. Gm E. Andersson koll. 10: 14. Gm A. F. Gustafsson koll. i Wifstawarf 15 kr. Gm P. Johansson fr. Kölabys missf.-fören. 10 kr. Gm S. Finnberg fr. Mosselunds frisörsaml. 20 kr. Gm J. E. Jäderblom fr. Torstuna missf.-fören. 17: 75. Gm L. G. Molin 2 kr. Gm O. N. Thomson fr. Mönsterås 48 kr. Gm J. Lundgren af J. Jansson 1: 25, af J. L—n 3: 75; f:a 5 kr. Af A. P. 10 kr. Af Alfr. Lindqwist, Göteborg, 5 kr. Gm Fr. Risberg, Chicago, 240 dollars = 888: 88. Gm K. J. Gustafsson, Wilhelmina, 12: 54. Gm G. Strömgren fr. Söderåkra 20 kr. Gm Edw. Björck, Ronneby, 25 kr. Gm K. A. Gustafsson fr. Bränsta frisörsaml. 5 kr. Gm J. H. Henriksson 5 kr. Gm W. Andersson koll. fr. Hult, Ås, 10: 60. Gm And. Joh. Swensson 7: 15. Gm L. B. Skepsta, Björnlunda, 20 kr. Gm E. J. Ekman af onämd 100 kr. Gm Aug. Andrén 50 öre. Gm Märta Andersson 15 kr. Gm David Nywall fr. missionswänner i Amerika 495: 37. Gm L. G. Molin fr. wänner i Kolbäck 14: 52. Gm J. A. Javette, Upsala, 37: 33. Gm J. Lindgren koll. i Röpnäs 15 kr. Af E. O. 10 kr. Gm L. Krusell fr. frisörsaml. i Wamlingbo 5 kr. Gm M. Nordqwist fr. Swedala missf.-fören. 20 kr. Gm J. P. Nyström fr. Lappland 16: 73. Gm John Martensson fr. kristna wänner i Amerika 175 kr. Gm A. L. Nykwist af K. F. U. K. 25 kr. Gm Jonas Loransson 1: 75. Gm N. W. Söderstedt 31: 75. Gm Lars Trulsson fr. syfören. i Simonstorp 10 kr. Gm Augusta Melin 5 kr. Gm Kristina Johansson, Stockholm, 22: 60.

Redowisning för till bönehusbyggnaden i Wilhelmina gm K. J. Gustafsson i Lappland insamlade medel.

Fr. Sollefteå 12: 33, fr. Helgum 6: 50, fr. Ljusdal 8 kr., fr. Karolina Borgström 2 kr., fr. Södertelge 11: 22, fr. Katrineholm 8 kr., fr. Linköping 20 kr., fr. Wexiö 16: 75, fr. Säffjö 14: 58, fr. Jönköping 32: 35, fr. Göteborg 51: 66, fr. Sundbyberg 12 kr., fr. Stockholm 100 kr., fr. Örnsköldswik 6 kr.; f:a 211: 39.

Allmän böndag för söndagsskolan.

Söndagen den 18 och måndagen den 19 oktober d. å. äro af the Sunday School Union i London föreslagna som gemensamma böndagar för söndagsskolorna i hela werlden.

Inom wårt land torde det blifwa förenadt med swårighet att egna äfwen måndagen till särskild böndag för denna speciella mission, men söndagen den 18 oktober böra wi enigt afskilja derför.

Utskottet, som inbjuder till denna böndag, gläder sig öfwer wißheten, att under det flydda året tusentals böner för de unga hafwa blifwit beswarade, och det känner sig uppmuntradt i den tron, att bönerna under detta år skola blifwa ännu rikligare wälsignade.

I inbjudningen heter det widare:

En allmän wäckelse i alla söndagsskolor i kristenheten wore den största tilldragelse, som kunde hända.

Om endast två millioner söndagsskollärare beslöte att föra sina lärjungar genom tron till Jesus och att bedja för dem fortfarande, måste deras böner besworas. Till en, som i bedröfwelse förde sitt barn till Herren, sade han: "O, kwinna, din tro är stor. Ske dig som du will". Och hennes dotter blef helbregda i samma stunden. Allwarlig, trosstark och ihärdig bön måste winna. "Ske eder efter eder tro."

4) För de ledande i wåra skolor, att de må wara wisa i råd, kraftiga i handling, oklanderliga i uppförande och föredömen i allt godt werk.

5) För söndagsskolföreningar och andra inrättningar, som söka befordra lärarnes duglighet och skolornas wälfärd, att deras ansträngningar må krönas med större framgång.

6) För söndagsskolmissionswerksamheten, att deß inflytande må hastigt utweckla sig och mäktigt bidraga till öfwerändakastande af widskepelse och otro, som nu i så stor grad äro förherskande.

7) För söndagsskolor, som äro förenade med missionssällskap, i hela werlden, att de må tillwäxa och mångdubblas och bidraga till införande af den tid, då alla skola känna Herren, från de minste till de störste.

Som texter att betrakta föreslås:

Matt. 18: 14; Matt. 18: 19; 1 Joh. 5: 14, 15; Matt. 21: 22; Joh. 16: 24.

Såsom böneämnen äro föreslagna:

1) För söndagsskollärarne i hela werlden, att de må blifwa förda till ett mer uthålligt och troget studerande af bibelordet samt tillwäxa i kärlek och deltagande för sina lärjungar.

2) För de äldre lärjungarne, att de må bewaras från de faror, för hwilka de äro utsatta, särskildt från den närwarande tidens synder och laster, samt blifwa förda till ett hastigt afgörande för Kristus.

3) För de yngre lärjungarne, att de tidigt i barndomen må lyßna till frälsarens nådefulla ord: "Låten barnen komma till mig."